

Lietu tiesību (in rem) pielāgošana

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādas lietu tiesības (in rem) var rasties mantošanas ceļā saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem?

Lietu tiesību pāreja notiek nāves brīdī, ja mirušais ir tiesību turētājs un tiesības netiek dzēstas nāves gadījumā. Tās ir īpašuma tiesības, servitūti (kopā ar dominējošām zemes nomas tiesībām) un nodrošinājumi (hipotēkas kopā ar nodrošināto kredītu). Tomēr lietojuma tiesības tiek dzēstas to turētāja nāves gadījumā (Spānijas Civilkodeksa (*Código Civil*) 513. panta 1. punkts).

Mantošanas rezultātā var rasties jaunas lietu tiesības vai nu pēc mirušā vēlēšanās (piemēram, lietojuma, izmantošanas vai apdzīvošanas tiesību novēlējumi, servitūta izveide), vai uz likuma pamata (likumīgs lietojums, ko likums piešķir laulātajam testamentārā vai likumiskā mantošanā).

2 Vai šādas lietu tiesības (in rem) tiek reģistrētas nekustama vai kustama īpašuma reģistrā un, ja tā, vai šāda reģistrācija ir obligāta? Kurā reģistrā vai reģistros tās reģistrē un kādas ir reģistrācijai izvirzītās prasības un piemērotā kārtība?

Reģistrācija nav obligāta, t. i., likums nenosaka, ka jābūt veiktai reģistrācijai, lai iegūtu tiesības (izņemot hipotēku gadījumā). Tomēr, tā kā iekļaušana Īpašuma reģistrā garantē aizsardzību tai pusei, kuras tiesības ir reģistrētas, praksē tiesību turētājs parasti piesakās reģistrācijai.

Mantošanas dokumenti var būt testaments, testamentārs līgums, likumisko mantinieku deklarācija vai Eiropas mantošanas apliecība (Spānijas Hipotēku likuma (*Ley Hipotecaria*) 14. pants). Tomēr parasti, pat ja šāds dokuments piešķir personai mantinieka vai legatāra statusu, nav iespējams tūlītēji pārreģistrēt tiesības, kas iepriekš bijušas reģistrētas uz mirušā vārda. Tiesību piešķiršana uz konkrētu īpašuma objektu no mantojuma sadalīšanas jāveic ar visu pārējo mantinieku piekrišanu (un notāra klātbūtnē, lai būtu iespējama reģistrācija). Ja visi pārējie mantinieki nevar vienoties, lieta jāizskata tiesai.

Pirms mantojuma sadalīšanas mantinieks var tikai pieprasīt, lai reģistrā tiek izdarīta atzīme, ka viņam ir tiesības uz īpašu mantojumā iekļautu reģistrētu objektu, lai informētu trešās personas par šādām tiesībām.

Likums piešķir legatāram tiesības uz konkrētu mantojuma objektu tā turētāja nāves brīdī (Civilkodeksa 882. pants), bet legatārs nevar objektu pilntiesīgi pārņemt valdījumā (Civilkodeksa 885. pants), ja vien mirušais nav viņu pilnvarojis to darīt. Likums piešķir legatāram tiesības pieprasīt, lai mantinieks nodod viņam konkrētu objektu, un šo notariālo aktu var reģistrēt. Ja mantinieks atsakās nodot konkrētu objektu, legatāram attiecīgā lieta jānodod tiesai.

Attiecībā uz mantojuma sadalīšanu pēc nāves pastāv daži izņēmumi, t. i., ja testatora sadalītais mantojuma ir bijis paredzamais mantojums vai ja testamentā ir norādīts tikai viens mantinieks.

Pirms objektu var reģistrēt, ir arī jāiesniedz attiecīgā deklarācija nodokļu iestādēm, lai varētu samaksāt īpašnieka maiņas nodokļus.

3 Kādas ir ar lietu tiesību (in rem) reģistrāciju saistītās sekas?

Reģistrācijas sekas ir tādas, ka īpašuma tiesību mantinieku uzskata par īpašuma likumīgo turētāju, kurš var rīkoties ar īpašumu un kuram ir tāda pati aizsardzība kā sākotnējam turētājam no jebkuriem citiem iespējamiem mantiniekiem, kas nav reģistrējuši savas tiesības.

4 Vai ir spēkā īpaši noteikumi un procedūras, lai pielāgotu lietu tiesību (in rem), uz ko persona ir tiesīga saskaņā ar mantošanai piemērojamiem tiesību aktiem, gadījumā, ja tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā persona atsaucas uz attiecīgo tiesību, šāda lietu tiesība (in rem) nav zināma?

Likuma 29/2015 par starptautisko juridisko sadarbību 61. pantā ir noteikts:

“1. Ja ar lēmumu vai autentisku ārvalstu dokumentu ir uzdoti pasākumi vai transponētas tiesības, ko Spānijas tiesību akti neatzīst, reģistrators, ciktāl iespējams, tos pielāgo pasākumam vai tiesībām, kas ir noteiktas vai ir atzītas Spānijas tiesību aktos, kuriem ir līdzīgas sekas vai līdzīgs nolūks vai intereses, kamēr vien to pielāgošanas sekas nepārsniedz sekas, kādas tiem būtu bijušas saskaņā ar izcelsmes valsts tiesību aktiem. Pirms tiesību reģistrācijas reģistrators informē turētāju par tiesībām vai pasākumu, kas jāpielāgo.

2. Jebkura ieinteresētā persona tiesību vai pasākuma pielāgošanu var apstrīdēt tiesā.”

Lapa atjaunināta: 16/10/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.